

Camí Ral

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: A la sortida del poble, al marge dret del Cardener
Emplaçament Seguint el traçat del Cardener pel seu costat dret al sud del terme

Coordenades:

Latitud: 41.80819
Longitud: 1.76037
UTM Est (X): 397028
UTM Nord (Y): 4629223

Classificació

Número de fitxa 08274 - 6
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Medieval Modern
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Súria, C/ Ernest Solvay, 13, 08260 Súria

Fitxes associades:

[Torre de la Pobla / Torre del Fusteret](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huélamo

Data de registre de la fitxa: dl., 10/01/2000 - 01:00

Autoria de la darrera revisió: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.

Data de la darrera revisió: dv., 03/09/2021 - 09:00

Descripció

Al marge dret del Cardener, es conserva el traçat del Camí Ral, on es troba situada la creu del Rosselló i la torre del Fusteret o de la Pobla, guàrdia edificada el segle XI, per controlar el camí de Manresa a Cardona per la vall del Cardener (AUTORS DIVERSOS, 1984). Encara que en la literatura de caire científic s'ha escrit que es conserva un tram empedrat d'una llargària aproximada d'uns cinquanta metres, sembla que en realitat es tracta del repicat o arranament de la roca natural, la qual roman al descobert, trobant-se en un estat de conservació relativament bo. Al km 14 de la Ctra. de Manresa a Bassella el camí deixava el marge dret per creuar a l'esquerre en direcció N. En aquest punt hi havia un estrep que l'any 1906 va ser destruït per a fer un canal per aprofitar un salt d'aigua. Actualment es veu la base d'aquest estrep però, les restes no permeten afirmar un origen romà al camí, com s'ha afirmat a la bibliografia (LLADÓ, 1993b). El traçat sembla que seria el següent: passava pel pla de Juncadella, d'allà anava cap a Cererols i d'allà a la colònia i, per davant de Santa Maria, cap el poble, sortint cap a Cardona passant per damunt de cal Trist, la Grau, Malagarriga fins arribar a Cardona.

Observacions:

A partir dels escrits de Lladó, s'han vingut considerant d'origen romà els trams "empedrats" de la via que seguia el marge dret del Cardener. Una neteja adequada d'aquest indret oferiria alguna informació més precisa sobre aquesta qüestió, ja que avui dia no hi ha evidències materials d'aquesta antiguitat (REGUANT, 1988, LLADÓ 1993 D).

Història

A principis del segle XIX, hi havia al Bages sis camins radials, que tenien com a centre Manresa. Es dirigien a Berga, Vic, Barcelona, Igualada, Calaf i Cardona. A més, hi havia una ruta transversal que, passant per Santpedor, unia els camins de Vic i Berga amb el de Cardona. El trajecte de Manresa a Cardona es podia realitzar en set hores i quart. Totes aquestes rutes seguien itineraris ancestrals datables, com a mínim, a l'Edat Mitjana, però el més segur es que siguin anteriors (TORRAS, 1996). En aquest sentit, els camins que portaven a Cardona, són esmentats, molts cops, com a "stratae publicae", en documentació de l'Alta Edat Mitjana, la qual cosa demostraria la seva existència anterior. Els romans coneixien perfectament el diapiu de Cardona i les fonts clàssiques parlen de la seva explotació. Un d'aquests camins baixava pel Cardener, la qual fou utilitzada en el seu traçat medieval, fins que la Junta Delegada de Carreteres de Catalunya, va declarar aquesta ruta de segon ordre el 29 de setembre de 1848 (GALERA, 1996). La sal de Cardona, va ser exportada, principalment cap a la zona del Pirineu, en zones més lligades a la ramaderia, al no poder competir amb la sal marina. De tota manera, l'any 1631, la duquesa de Cardona, va dirigir-se al Consell de Cent barceloní, per tal que es fes una nova via de comunicació per poder transportar la sal a Barcelona i facilitar-ne l'exportació, ja que el camí era de bast en alguns trams. La seva indicació no fou seguida i no es va fer res per implantar un sistema més modern de comunicació fins el segle XIX. El nou traçat de la carretera de Súria va ser inaugurat el 1851, però no va resoldre els problemes de cost en el transport de la sal de Cardona a Barcelona (GALERA, 1996). Existeix una descripció d'itinerari de Manresa a Cardona, feta pel militar Ambrosio Borsano de les seves observacions realitzades entre 1673 i 1685. En el camí de Manresa a Cardona diu així, en la part que toca a Súria "(..) A media legua de Torroella (...) se alla el Rio Cardone que se passa de la otra parte, y se camina sobre el mismo Rio hasta dar vista con un lugar que se dice Suria que allí se passa dicho rio otra vez y se va a dicho lugar que dista legua y media de Torroella. / Continuando a dicho Camino se allan unos Campos labrados que en ellos puede campear un Exercito (..) Continuando mas adelante en continuacion de dicho Camino a cosa de medio quarto de legua del sobredicho lugar de Suria, y siempre sobre el rio Cardone, se toma el camino por la montaña, y se sube

una Cuesta de cerca de media legua que despues se alla unos llanos que van sobre el Rio Cardone (..) El Camino de Artilleria ha de hir del lugar de Suria Rio arriba asta dar en los llanos referidos arriva (..) (PLANES, 1996).

Bibliografia

AUTORS DIVERSOS (1984). Catalunya Romànica, vol. XI (El Bages). Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

GALERA PEDROSA, Andreu (1996) "Els camins medievals en la Catalunya central: entorn de les Stratae Kardonensia i la Via Salinaria". Dovella. Núm. 53, pp. 21-28, Manresa: Associació Cultural Dovella.

LLADÓ, Josep (1993B) "Unes vies romanes?" extret del "Butlletí del Centre Excursionista de la Comarca del Bages", núm. 131 (1929) pp. 329-331 a Cererols, mil anys d'història (993-1993)" pp. 15-18, Súria, Ajuntament de Súria i Associació d'Amics i Veïns de Cererols.

LLADÓ I RAMONET, Josep (1993D) "Cererols [Serarols]" extret del Butlletí del Centre Excursionista de la Comarca del Bages, núm. 162 (1933), núm. 165 (1933), 166 (1934), núm. 168, (1934) a Cererols, mil anys d'història (993-1993), pp. 19-25, Súria, Ajuntament de Súria i Associació d'Amics i Veïns de Cererols.

PLANES I BALL, Josep Albert (1996) "Al pas de l'exercit: Itineraris militars al segle XVII", Dovella. Núm. 53, pp. 29-33, Manresa: Associació Cultural Dovella.

REGUANT i AGUT, Josep (1988) "Súria", Història de les comarques de Catalunya. Bages". Volum II, pp. 475-502, Manresa, Edicions Parcir, Edicions selectes.

TORRAS I SERRA, Marc (1996) "Els camins tradicionals del Bages". Dovella. Núm. 53, pp. 17-20, Manresa: Associació Cultural Dovella.

